

DK svinekød til Asien

Eksporten af dansk svin i levende, frosset og fersk tilstand er steget over en kam i 2011. De europæiske markeder veier tungest, men Asien er fremtiden. Kina har øget sit indkøb af dansk svinekød fra 350 millioner kroner i de første fire måneder af 2010 til knap en halv milliard kroner, mens Sydkorea har øget indkøbet fra 43 millioner kroner til 208 millioner kroner.

Betaler gerne for urtegrise

Danskerne går gerne på kompromis med prisen for at få gode, sunde fødevarer, mener trendforsker. Grise, der er fodret med timian, persille, løvstikke, rødkløver og røllike, som det er tilfældet på en gård i Tommerup, er i høj kurs. - Kødet fra disse grise er noget dyrere end en almindelig gris. Men vi vil gerne gerne betale for, siger trend-

Store forskelle på økologisk svineproduktion i Europa

I nogle lande går de økologiske grise ude hele tiden, i andre lande går de inde med adgang til udearealer, mens de i nogle lande kun går inde

I 2006 blev der produceret 475.000 økologiske svin i Europa. De fleste blev produceret i Tyskland, hvor der blev produceret 200.000 økologiske grise. Til sammenligning blev der produceret 65.000 økologiske grise i Danmark, som er det land, hvor der produceres næstflest økologiske grise.

Produktionsforholdene i den økologiske svineproduktion er meget forskellig i de forskellige lande i Europa. Der er fælles regler for økologisk husdyrproduktion i EU, men de nationale bestemmelser og fortolkninger varierer betydeligt mellem landene.

De forskellige produktionsforhold er blevet klarlagt i et Europæisk projekt, Core Organic pilotprojektet "Prevention of selected diseases and parassites in organic pig herds — by means of a HACCP based management and surveillance program-

Aldersgruppe	Stald med betonløbegård	Græs med stald/hytte	Landskab m. stald/hytte	Indendørs
Drægtige søer	Østrig, Tyskland	Danmark, Frankrig, Sverige, (Italien)	Italien	(Frankrig)
Diegivende søer og pattegrise	Østrig, (Tyskland)	Danmark, Frankrig, Sverige, Italien, (Tyskland)	Italien	Tyskland, (Frankrig)
Fravænnede grise	Østrig, Tyskland, Danmark	Italien, Sverige. (Danmark, Frankrig)	Italien	Frankrig, (Italien)
Slagtesvin	Østrig, Tyskland, Danmark	Sverige, (Tyskland, Italien)	Italien	Frankrig, (Tyskland)

Tabel 1. Primært (og sekundært) forekommende staldsystemer til forskellige aldersgrupper af økologiske grise i seks europæiske landet.

me". I Core Organic-projektet deltog der er i alt 101 økologiske svinebesætninger fra seks europæiske lande – Sverige (13 besætninger), Danmark (16 besætninger), Tyskland (20 besætninger) Frankrig (20 besætninger), Østrig (16 besætninger) og Italien (16 besætninger).

Det var besætninger med søer. Der var gennemsnitligt 75 søer i besætningerne. Det varierede dog fra 10 til 680 søer. Der var slagtesvineproduktion på 80 af besætningerne. Den gennemsnitlige årlige produktion lå på 706 slagtesvin (det varierede fra 5 til 4.500 slagtesvin).

Med en gennemsnitlig årlig produktion på 1.896 slagtesvin, blev der produceret flest i de danske besætninger. Der var også flest søer i de danske besætninger. Der var gennemsnitlig 162 søer. I de tyske var der 104 søer. Der var 66 søer i de svenske, mens der kun var 36-43 i de andre

Marianne Bonde fremlagde resultaterne af en undersøgelse af økologisk svineproduktion i flere europæiske lande. Undersøgleen afslørede at der var store forskelle mellem

Tommerup, er i høj kurs. - Kødet fra disse grise er noget dyrere end en almindelig gris. Men vi vil gerne gerne betale for, siger trendekspert Kirsten Poulsen.

Model giver mere mælk

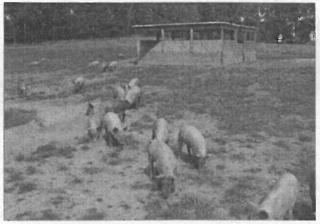
Mange smågrise dør af underernæring i timerne efter fødslen, fordi søerne ikke producerer nok råmælk. Forskningscenter Foulum har udviklet en grisemodel, som kan vise, hvordan søer kan producere mere mælk.

10.000 ville bo i svinehytte

Danish Crown har i løbet af sommeren udloddet to billetter til Danmarks Smukkeste Festival i Skanderborg med tilhørende svinehytte på slagteriets Grill'it-kødpakker.

Og interessen for at vinde en tur ud i bøgeskoven har været meget stor. Knapt 10.000 mennesker har deltaget i konkurrencen, hvilket overrasker Danish Crown meget positivt.

maskinbladet.dk dagens landbrug vention of selected diseases and parassites in organic pig herds – by means of a HACCP based management and surveillance programDet var besætninger med søer. Der var gennemsnitligt 75 søer i besætningerne. Det varierede dog fra 10 til 680 søer. Der var slagte-

Svensk økologisk svineproduktion. Foto: Marianne Bonde.

flest søer i de danske besætninger. Der var gennemsnitlig 162 søer. I de tyske var der 104 søer. Der var 66 søer i de svenske, mens der kun var 36-43 i de andre lande. Besætninger under 10 søer indgik dog ikke i undersøgelsen, så Marianne Bonde, der fremlagde resultatet af dette projekt ved Temamøde om økologisk og konventionel frilandsproduktion på Forskningscenter Foulum for et stykke tid siden, pegede derfor på, at besætningerne må være mindre.

Alle besætninger blev besøgt to gange i løbet af 2008, hvor ejerne blev interviewet om opstaldning, fodring,

Marianne Bonde fremlagde resultaterne af en undersøgelse af økologisk svineproduktion i flere europæiske lande. Undersøgelsen afslørede, at der var store forskelle mellem produktionsforhold og rutiner. Der er for eksempel økologiske bedrifter, hvor man tilsætter antibiotika til foderet.

pasningsrutiner, hygiejne, produktionsparametre samt håndtering og behandling af sygdomme. Der blev også lavet en klinisk undersøgelse af tilfældigt udvalgte dyr.

Stor forskel på opstaldningen

Undersøgelsen afslørede, at

der var stor forskel på den måde de forskellige kategorier af grise blev produceret på. Hvorvidt de gik 1. i en stald med betonløbegård, 2. på græs med stald/hytte, 3. i et landskab med stald/ hytte eller 4. indendørs. Se tabellen.

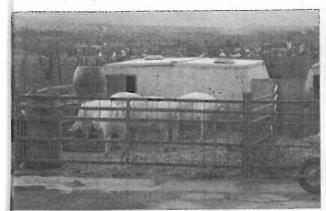
I de fleste lande gik de drægtige søer på græs med stald/hytte. Det gjorde de i Danmark, Frankrig, Sverige og i Italien (i Italien var det dog den sekundære opstaldningsmåde).

I Østrig og Tyskland gik de drægtige søer i stalde med betonløbegård, mens de fleste drægtige søer gik i et landskab med stald/ hytte i Italien. I Frankrig gik nogle af de drægtige søer imidlertid indendørs.

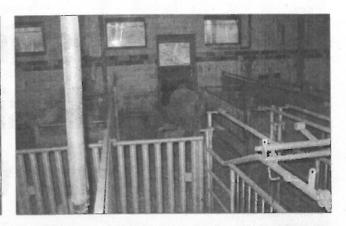
Næsten samme billede viste sig med de diegivende søer. Dog var der flest diegivende søer opstaldet indendørs i Tyskland. Sekundært var de diegivende tyske søer opstaldet i stald med betonløbegård og på græs med stald/hytte.

Italien var generelt det land, hvor de forskellige kategorier af grise gik løse i et landskab med stald/hytte, mens Frankrig tilsyneladende var det land, hvor flest økologiske grise gik i

Forskellige tyske økologiske svineproduktioner. Fotos: Kristian Knage-Rasmussen, AU.

indendørssystemer.

Der blev strøet med halm i næsten alle besætninger i projektet. Hvilearealets hygiejnetilstand blev vurderet ved besøgene.

I 25 procent af besætningerne var lejearealet meget
rent. Det var noget eller meget snavset i 12 procent af
besætningerne.

i 25
ger
ger
ger
ger
i 26
ger
i 27
ger
i 28
ger
i 29
ger
i 29
ger
i 29
i 20
ger
i

De økologiske grise blev alle fodret med byg, hvede og triticale. I 50 procent af besætningerne blev der fodret med majs, 23 procent med havre og 10 procent med rug.

Når det gjaldt proteinkilder, brugte 59 procent af besætningerne ærter, 45 procent hestebønner og seks procent lupin. 45 procent af besætningerne anvendte sojamel/-kage, 34 procent kartoffelprotein og 18 procent fiskemel. Det sidste kun i Sverige og Danmark.

Halvdelen af besætningerne anvendte kun to eller dertyper var hø, ensilage, frisk græs og halm.

Overvågning i 22 procent af besætninger

Der var faringsovervågning i 22 procent af besætningerne. Det var særligt i Østrig, Tyskland og Frankrig.

I 46 procent af besætningerne var producenterne lejlighedsvis til stede, mens der ikke var faringsovervågning i 32 procent af besætningerne. Der var holddrift i 74 procent af besætningerne og kuldudjævning i 81 procent af besætningerne.

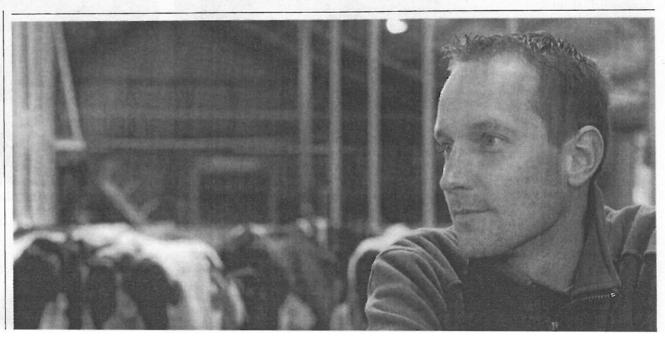
Når det gjaldt sundhedsstyring, blev søerne vaccineret i 84 procent af besætningerne. I 64 procent af besætningerne blev søerne vaccineret mod parvovirus, 60 procent blev vaccineret mod rødsyge, 10 procent mod PRRS.

I 58 procent af besætningerne blev smågrisene vacvarierede fra 15 til 23 procent. Der døde 10,5 grise før kastration og 7,8 procent efter.

I det europæiske projekt var fravænningsdiarré et problem i 43 procent af besætningerne, mens 33 procent af besætningerne havde problemer med dødeligheden hos smågrisene. 37 procent af besætningerne døjede med sygdomsproblemer omkring faring. 20-25 procent af besætningerne rapporterede indvoldsorm eller lus/skab. Der var stor besætningsvariation i forekomsten af tynde søer, halte søer og søer med vulvasår ifølge den kliniske undersøgelse.

I de 20 procent dårligste besætninger varierede forekomsten af tynde søer fra 43 til 81 procent, antallet af halte søer varierede fra 6 til 50 procent, og antallet af søer med vulvasår varierede fra 12 til 43 procent.

apj

esæmmgeme anvende ojamel/-kage, 34 procent artoffelprotein og 18 proent fiskemel. Det sidste cun i Sverige og Dannark.

Halvdelen af besætningerne anvendte kun to eller re foderblandinger til søer, mågrise og slagtesvin.

I Danmark anvendte 88 procent af besætningerne re- fem foderblandinger. Knap halvdelen af besætningerne havde både et drægtigheds- og et diegivningsfoder.

Halvdelen af besætningerne havde også et foder, som blev anvendt specifikt til de fravænnede grise.

Grisene var gennemsnitlig 48 dage ved fravænning - varierende fra 33 til 90 dage. I Danmark er den gennemsnitlige fravænningsalder syv uger. Grisene blev sorteret og blandet i 45 procent af besætningerne ved fravænning. I 31 procent af besætningerne var der et foderskifte ved fravænning.

Tilsætning af zink skete hovedsageligt i Danmark, hvor der blev tilsat zink i terapeutisk koncentration i halvdelen af besætninger-

Der blev tilsat syre i 25 procent af besætningerne, og der blev tilsat antibiotika i overraskende 11 procent af besætningerne.

17 procent af besætningerne tilsatte andre additiver som probiotika, enzymer, urter/planteekstrakter, valle, torskelevertran og hvede-/havreklid.

besætningerne blev søerne vaccineret mod parvovirus, 60 procent blev vaccineret mod rødsyge, 10 procent mod PRRS.

I 58 procent af besætningerne blev smågrisene vaccineret. 30 procent blev vaccineret mod mycoplasma. Der var karantænefaciliteter i 46 procent af besætningerne.

Der var sygestier til søer, smågrise og slagtesvin i henholdsvis 88, 66 og 79 procent af besætningerne.

Tryneringe er ikke tilladt i alle lande

I udendørsbesætningerne blev tryneringe anvendt i 23 besætninger. Det var i 12 danske, tre tyske og otte franske.

Det var ikke tilladt at anvende trynering i Østrig, Italien og Sverige.

Ornegrisene blev kastreret i 95 procent af besætningerne. De fleste blev kastreret i den første uge. 95 procent af kastrationerne skete uden bedøvelse.

21 procent af besætningerne sleb en gang i mellem eller jævnligt tænder på pattegrisene.

Pattegrisedødelighed på 13-33 procent

Der var problemer med pattegrisedødeligheden i 60 procent af besætningerne. Den lå på 13-33 procent.

I en tidligere dansk undersøgelse fra 2006-2007, hvor der indgik otte besætninger, var der en gennemsnitlig pattegrisedødelig-De mest anvendte grovfo- 'hed på 18,3 procent, som

